

Protocol toelating

Versie maart 2020

VCO Midden– en Oost-Groningen
Postbus 35 | 9665 ZG Oude Pekela
www.vco-middenenoostgroningen.nl

Inleiding

Wij zijn verplicht om ons toelatingsbeleid vast te stellen. Daarbij zijn we gehouden aan de wettelijke bepalingen uit de WPO (Wet Primair Onderwijs) en de wet Passend Onderwijs.

Dit protocol bestaat uit 2 delen, namelijk:

1. de Wettelijke regeling
2. de praktische uitwerking voor de VCO

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 – Algemene uiteenzetting4

1.1 LEERPLICHT EN VRIJE SCHOOLKEUZE ALS BEPALENDE PRINCIPES.....	4
1.2 TOEGANKELIJKHEID.....	4
1.3 SCHOOLKWESTIE.....	5
1.4 TOEPASSELIJKE WETSBEPALINGEN.....	5

Hoofdstuk 2 – Toelating en weigering in het basisonderwijs. .6

2.1 ZORGPLICHT.....	6
2.2 AANMELDING.....	6
2.3 TOELATINGSBELEID.....	7
2.4 WEIGERINGSGRONDEN.....	8
2.4.1 ERNSTIGE VERSTORING OPENBARE RUST EN ORDE.....	9
2.5 PROCEDURE BIJ WEIGERING.....	9
2.5.1 WEIGERING OP GROND VAN GEGEVENS DIE DE OUDERS ZELF HEBBEN VERSTREKT.....	9
2.5.2 WEIGERING OP GROND VAN ANDERE GEGEVENS DAN VERSTREKT BIJ HET VERZOEK OM TOELATING.....	10

Hoofdstuk 1 – Algemene uiteenzetting

In dit hoofdstuk worden de volgende onderwerpen behandeld:

- leerplicht en vrije schoolkeuze;
- openbaar onderwijs kan weigeren;
- toelating en verwijdering per school beoordelen en niet per bevoegd gezag;
- toepasselijke wetsbepalingen;
- passend onderwijs.

1.1 Leerplicht en vrije schoolkeuze als bepalende principes.

De leerplicht en de vrije schoolkeuze van ouders bepalen in ruime mate het systeem van toelating en verwijdering. Nederland kent een leerplicht.

In de Leerplichtwet staat dat kinderen met ingang van de maand volgend op die waarin ze vijf jaar zijn geworden, leerplichtig zijn. Deze leerplicht eindigt als tenminste twaalf volledige schooljaren een school is bezocht of aan het eind van het schooljaar waarin het kind de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt.¹

Toelating is daarom het uitgangspunt, weigering de uitzondering.

De wet schrijft dan ook voor dat het bevoegd gezag dat een leerling wil verwijderen eerst een andere school moet vinden die de leerling wil toelaten, voordat verwijdering mogelijk is.

Een bijzondere school kan een leerling op grond van godsdienstige gezindheid of levensbeschouwing niet weigeren wanneer binnen een redelijke afstand van de woning van de leerling geen openbaar onderwijs beschikbaar is.² Kortom, een leerplichtige leerling mag in beginsel niet van onderwijs verstoken zijn. Ouders zijn vrij in de keuze van de school waar hun kind onderwijs volgt. Deze vrije schoolkeuze speelt altijd een rol, ook als de school een spreidingsbeleid hanteert.

1.2 Toegankelijkheid.

Openbaar onderwijs is in het Nederlandse onderwijsstelsel een basisvoorziening, die is vastgelegd in de Grondwet.³ Juist daarom is bepaald dat er voldoende openbaar onderwijs voorhanden moet zijn en dat dit onderwijs algemeen toegankelijk moet zijn. Volgens de wet is er voldoende gelegenheid tot het volgen van openbaar onderwijs wanneer er zich binnen een afstand van 10 km (gemeten over de weg) een openbare school bevindt.⁴

Bijzonder onderwijs is ontstaan uit particulier initiatief en is bedoeld voor een bepaalde groep mensen met een gemeenschappelijke opvatting over de godsdienst en/of levensbeschouwelijke grondslag van het onderwijs.

¹ Artikel 3 Leerplichtwet

² Artikel 58 Wet op het Primair Onderwijs (WPO)

³ Artikel 23 Grondwet.

⁴ Artikel 75 lid 4 Wet op het Primair Onderwijs (WPO)

1.3 Schoolkwestie.

Toelating en verwijdering worden meestal alleen beoordeeld naar de mogelijkheden op de school waar een leerling wordt aangemeld en niet naar de mogelijkheden van alle scholen onder het bevoegd gezag.

Formeel zullen echter ook de mogelijkheden van de andere scholen in de besluitvorming moeten worden betrokken.

In het toelatingsbeleid van de VCO Midden- en Oost-Groningen staat de schoolkeuze van de ouders voorop. Als deze keuze niet kan worden gehonoreerd, kunnen de mogelijkheden van het kind op een andere school van het schoolbestuur worden gezien en, waar nodig, binnen het Samenwerkingsverband 20-01.

De algemene toegankelijkheid van het openbaar onderwijs betekent niet dat een openbare school een kind nooit mag weigeren. Een openbare school mag een kind echter niet weigeren vanwege godsdienst of levensbeschouwelijke opvattingen. Het bijzonder onderwijs mag dat wel.

1.4 Toepasselijke wetsbepalingen

De Wet op het Primair Onderwijs (WPO) en de Wet op de Expertisecentra (WEC) geven voorschriften voor de procedure bij toelating, schorsing en verwijdering. Het openbaar onderwijs behoort daarnaast ook steeds de Algemene Wet Bestuursrecht in acht te nemen..

Hoofdstuk 2 – Toelating en weigering in het basisonderwijs.

In dit hoofdstuk komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Weigering is niet toelaten op verzocht tijdstip; plaatsing op een wachtlijst is ook weigering;
- Gepubliceerd toelatingsbeleid is basis van zorgvuldige besluitvorming;
- Besluitvormingsprocedure openbaar onderwijs;
- Weigeringsgronden uitgebreid;
- Toelating en Wet Passend Onderwijs.

2.1 Zorgplicht

Vanaf het moment dat het kind is aangemeld en het duidelijk wordt dat het kind extra ondersteuning nodig heeft, ontstaat er voor de school c.q. het bevoegd gezag zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de school een passend onderwijsaanbod doet op de eigen school of de school van een andere bevoegd gezag wanneer de school geen passend onderwijsaanbod kan realiseren. De zorgplicht ontstaat niet als de groep vol is of als de ouders de grondslag van de school niet respecteren.

Dit laatste onderdeel is voor een openbare school niet aan de orde.

2.2 Aanmelding.

Kinderen zijn vanaf vier jaar welkom op de basisschool. Vanaf de eerste schooldag in de maand na de vijfde verjaardag zijn de kinderen leerplichtig. Voor kleuters is er nog een bijzondere regeling. Tot het kind 6 jaar oud wordt, mag het kind maximaal vijf uur per week thuis gehouden worden. Dit moet natuurlijk wel aan het bevoegd gezag van de school gemeld worden.

Als de ouders het kind meer dan vijf uren per week thuis houden is er speciale toestemming van het bevoegd gezag van de school nodig. Deze toestemming geldt ook voor maximaal 5 uren per week.

Als het kind 3 jaar en 10 maanden oud is, mag het op school kennismaken.

Deze kennismakingsfase omvat maximaal vijf dagen. Ouders moeten hun kind (indien mogelijk) minimaal 10 weken voor het begin van het nieuwe schooljaar (of voor de datum waarop zij de inschrijving wensen) schriftelijk aanmelden bij de school van hun keuze⁵.

De school heeft 6 weken de tijd om te besluiten over het verzoek tot toelating en mag deze termijn met maximaal 4 weken verlengen.

Het moment waarop de termijn gaat lopen is de datum waarop het aanmeldingsformulier is ingevuld door de ouders en ingeleverd bij de school.

Ouders kunnen hun kind aanmelden vanaf 1 jaar voordat het kind wettelijk toelaatbaar is. Kinderen die jonger zijn dan deze leeftijd, kunnen op een wachtlijst met vooraanmeldingen worden geplaatst.

⁵ Artikel 40 lid 2 WPO

Ouders hebben de mogelijkheid om hun kind bij verschillende scholen tegelijk, binnen of buiten het samenwerkingsverband 20-01 aan te melden. Hierdoor kunnen meerdere scholen belast worden met de aanmeldingsprocedure en het onderzoek of er sprake is van een leerling met een ondersteuningsbehoefte.

Ouders moeten daarom melden of en zo ja, bij welke andere scholen zij om toelating hebben verzocht. Hierdoor kunnen scholen onderling tot afstemming komen voor de aanmeld-procedure. Na de aanmelding onderzoekt de school of er extra ondersteuning nodig is. Dit gebeurt op basis van de informatie van de ouders.

2.3 Toelatingsbeleid.

Toelating is het uitgangspunt en weigering de uitzondering. Hiertoe heeft het schoolbestuur VCO Midden- en Oost-Groningen toelatingsbeleid opgesteld.

Samenvattend:

- Ouders kunnen hun kind bij een van onze scholen aanmelden vanaf 1 jaar voordat het kind wettelijk toelaatbaar is.
- Ouders moeten hun kind minimaal 10 weken voor het begin van het nieuwe schooljaar (of voor de datum waarop zij de inschrijving wensen) schriftelijk aanmelden bij de school van hun keuze⁶.
- Ouders hebben de mogelijkheid om hun kind bij verschillende scholen tegelijk aan te melden.
- Ouders zijn verplicht te melden bij welke andere scholen zij om toelating hebben verzocht. Indien nodig stemmen scholen onderling af.
- De school registreert de aanmelding in het centrale administratiesysteem.

Als het kind 4 jaar is, wordt het tot de basisschool toegelaten.

De school waar een leerling wordt aangemeld, hoeft echter niet alle leerlingen op de eigen school te plaatsen. Net als in de huidige situatie, moet de school eerst onderzoeken of zij de leerling een passend onderwijsprogramma kan bieden.

Als er tot weigering van een leerling wordt overgegaan moet onderbouwd worden waarom de leerling niet tot de school wordt toegelaten.

⁶ Artikel 40 lid 2 WPO

2.4 Weigeringsgronden.

Als blijkt dat plaatsing een onevenredige belasting is voor de school, dan moet de school (het bevoegd gezag) een andere school vinden die een passend onderwijsaanbod kan bieden en waar het kind ook kan worden geplaatst. De verantwoordelijkheid om een passende plek te vinden op een andere school, is geregeld in de Wet Passend Onderwijs. Vanzelfsprekend wordt het besluit tot niet-plaatsing onderbouwd.

De school onderzoekt echter eerst of zij zelf een passend aanbod kan bieden. Dat doet ze op basis van de 'Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte'. Op grond van deze wet moet de school eerst onderzoeken of zij het kind kan plaatsen op grond van het treffen van doelmatige aanpassingen.

Daarbij spelen 3 factoren een belangrijke rol:

- de (on)mogelijkheden van het kind;
- de (on)mogelijkheden van de school;
- de wensen van de ouders.

Als de plaatsing een onevenredige belasting vormt voor de school, heeft zij een argument om de leerling niet toe te laten. Schoolfactoren kunnen variëren waardoor de weigeringsgronden per school kunnen verschillen.

Elke school heeft daarom een eigen school ondersteuningsprofiel waarin de (on)mogelijkheden t.a.v. zorg en ondersteuning zijn beschreven. Hierbij worden ook factoren als samenstelling van de groep, effect op de voortgang van het onderwijs, deskundigheid personeel, voldoende financiële middelen, aanpassingen in organisatie en begeleiding etc. meegenomen. Deze argumenten sluiten aan bij de afspraken die binnen het SWV (Samenwerkingsverband Passend Onderwijs) 20-01 zijn gemaakt over het begeleiden van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.

Samenvattend:

Uitgangspunt bij het al dan niet weigeren van een kind op grond van de ondersteuningsbehoefte is in ieder geval de afweging tussen het belang van het individuele kind en het algemeen belang van de school.

Het onderwijs ondersteuningsprofiel c.q. SOP van de scholen speelt hierbij ook een belangrijke rol. Wettelijk moet elke school eens per 4 jaar het ondersteuningsprofiel vaststellen.

De ondersteuningsprofielen van de scholen van de VCO Midden- en Oost-Groningen zijn in 2019 vastgesteld.

In het Schoolondersteuningsprofiel is opgenomen welke extra ondersteuning de school kan bieden. Deze is te vinden op de website van de verschillende scholen.

Ook voor het bevoegd gezag is het van belang om aan te kunnen tonen of er voldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijkheden om te voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

Het bevoegd gezag denkt hierbij aan de volgende punten:

- a. Zijn de ouders voldoende geïnformeerd en gehoord;
- b. Is er extern medisch en/of psychiatrisch onderzoek gedaan;
- c. Is advies ingewonnen bij VESTE (VCO Educatie Support Team);
- d. Is er advies gevraagd aan de intern begeleider;
- e. Is er advies gevraagd aan de groepsleerkracht en/of directeur van de vorige school;
- f. Vormt de plaatsing van het kind een onevenredige belasting voor de school.

In dit laatste geval moet de school en/of het bevoegd gezag een andere school vinden die het kind wel toe kan laten⁷. Zie onderdeel 2.1 Zorgplicht.

2.4.1 Ernstige verstoring openbare rust en orde..

Het bevoegd gezag mag een kind weigeren op grond van een te verwachten verstoring van rust en orde. Het kan hierbij gaan om het gedrag van een kind, maar ook van dat van de ouders.

Het bevoegd gezag moet haar beslissing tot weigeren van de leerling motiveren.

2.5 Procedure bij weigering.

Het bevoegd gezag besluit binnen 6 weken na aanmelding van een leerling over de toelating. De termijn van 6 weken mag met maximaal 4 weken worden verlengd. Als er sprake is van weigering maakt het bevoegd gezag gebruik van de volgende procedures:

2.5.1 Weigering op grond van gegevens die de ouders zelf hebben verstrekt.

- Het bevoegd gezag bericht de ouders schriftelijk dat hun kind niet wordt toegelaten en geeft hierbij de redenen aan.
- Het bevoegd gezag vermeldt vervolgens dat bezwaar en beroep tegen de beslissing mogelijk is, door wie, binnen welke termijn en bij welk orgaan.
- Bij een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, geldt dat de toelating pas wordt geweigerd nadat het bevoegd gezag een andere school bereid heeft gevonden de leerling toe te laten. Dit na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en het school ondersteuningsprofiel van de school waar het kind is aangemeld.
- Wanneer de ouders bezwaar maken, wordt de bezwaarschriftenprocedure van de Algemene Wet Bestuursrecht gevolgd. De ouders moeten binnen 4 weken een beslissing hebben ontvangen⁸.
- Het bezwaar moet worden ingediend volgens de reguliere bezwaarschriftenprocedure.
- Ouders kunnen naast hun bezwaar bovendien een spoedprocedure starten bij de bestuursrechter, indien er sprake is van openbaar onderwijs.

⁷ Artikel 40 lid 2 WPO

⁸ Artikelen 40 lid 12 en 63 lid 3 WPO

2.5.2 Weigering op grond van andere gegevens dan verstrekt bij het verzoek om toelating.

- Het bevoegd gezag bericht de ouders schriftelijk dat het voornemens is hun kind niet toe te laten en geeft hierbij de redenen aan.
- Het bevoegd gezag nodigt de ouders voor een gesprek of een schriftelijke reactie. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt waarvan een afschrift aan de ouders wordt gegeven.
- Bij een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, geldt dat de toelating pas wordt geweigerd nadat het bevoegd gezag een andere school bereid heeft gevonden de leerling toe te laten. Dit na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en het ondersteuningsprofiel van de school waar de leerling wordt aangemeld.
- Het bevoegd gezag neemt binnen 6 weken een beslissing. Dit mag één maal met ten hoogste 4 weken worden uitgesteld.
- Voor 4-jarigen heeft de school 1 volledig schooljaar de tijd om een beslissing te nemen (beleid SWV 20-01).
- Wanneer de ouders bezwaar maken, wordt de bezwaarschriftenprocedure van de Algemene Wet Bestuursrecht gevolgd. De ouders moeten binnen 4 weken een beslissing hebben ontvangen⁹.
- Het bezwaar moet worden ingediend volgens de reguliere bezwaarschriftenprocedure.
- Ouders kunnen naast hun bezwaar bovendien een spoedprocedure starten bij de bestuursrechter, indien er sprake is van openbaar onderwijs.

Na de hiervoor genoemde procedure kunnen ouders het geschil over de toelating van een leerling met een ondersteuningsbehoefte ook voorleggen aan de Geschillencommissie Passend Onderwijs. Ouders kunnen ook een oordeel vragen aan het College voor de Rechten van de Mens als zij menen dat er sprake is van een verboden onderscheid op grond van een handicap of chronische ziekte.

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad c.q. GMR van de VCO Midden- en Oost-Groningen heeft in de vergadering van (datum) gebruik gemaakt van haar adviesrecht over de vaststelling en wijziging van het toelatingsbeleid¹⁰.

Naam:

Functie:

⁹ Artikelen 40 lid 12 en 63

¹⁰ Artikel 11 sub j. Wet medezeggenschap op scholen (WMS)

